

ved det skulde vise sig, at deres Jord besad en større Modstandskraft end deres Naboers, da pludselig slog feil, idet det, der indtraadte, slet ikke var det, som man havde forberedt sig paa. Disse Betragtninger, som jeg tidt har anstillet, have fremkaldt Ønsket hos mig om at undersøge, om det ikke skulde være muligt at træffe offentlige Foranstaltninger til Sikkring af, at de Varer, som gik i Handel og Bandel, i Virkeligheden indeholdt, hvad de udgive sig for at indeholde, og for saa vidt det ikke var Tilfældet, da baade den Handlende og Fabrikanten, hvis han kunde naas, bleve dragne til ansvar, eller hvorledes man nu vilde komme disse Forordninger imøde. Men eet Middel er imidlertid sikkert til at afhjælpe Landboforholdene, og at det er et nyttigt, gavnligt, og virksomt Middel, vil Enhver kunne sige sig selv, uden at være Landmand, nemlig en hensigtsmæssig Udvikling af vore Kommunikationsmidler. Det glædede mig, at vi isjor fik lykkelig vedtaget en god Jernbanelov, og det er mig hjært at høre, at det er lykkeligvis Ministeriet at faae disse Jernbanelove — jeg tager neppe feil i, at det er rigtigt — satte i Kraft, forsaavidt der skal Villiesyttringer til, udenfor denne Sal; men naar vi gif saa vidt dengang — de vare naturligvis bange for at gaa meget videre, det taler jeg ikke om; det skal jeg ikke indlade mig paa, jeg henviser til Forhandlingerne — naar man heri Salen, og navnlig de ærede Repræsentanter, der bo Øst for Storebelt — man har Ret til at nævne det — gif saavidt dengang med at bevilge Penge til Kommunikationsmidlernes Udvikling Vest for Store Belt, efter at vi der have 43 Millioner i Statsbanerne iforveien, der ikke svare Rente, foruden jeg tror 2—3 Millioner, og det forslaar maaste ikke, i Tilfald til private Baner, at de gif ind paa at bevilge endnu nogle Millioner til Baner, skete det i den Forudsætning, at ogsaa Øst for Storebelt vilde Staten imødekomme de Forhindringer paa Kommunikationsmidlernes Omraade, som ere tilstede, og det var i Overensstemmelse med den ærede Indenrigsministers Yttringer, at en Del af os mente, at de 4—5 Millioner, som vi fik sparet af Regjeringens Forslag, passende kunde finde Anvendelse paa denne Side af Storebelt. Jeg skal nu ikke komme videre ind derpaa end, at jeg slutter mig til, hvad det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds sagde. Jernstibet mellem Masnedshoved og Dreghoved kan være godt nok, men det er ogsaa min Formening, at vi naae ikke den Forbindelse, som vi hør naae, og som er billig ligeoverfor den frugtbare Landsdel Lolland-Falster, før vi faae en Jernbane til Masnedshoved, en Havn der og Dampfærge over til Dreghoved Havn. Skulde vi nu ikke komme saa vidt iaar — jeg veed ikke, paa hvilket Standpunkt, det staar —, at vi kunne faa Saadant vedtaget, vil jeg henstille, om man ikke samtidig med Jernstibets Anskaffelse — hvis da Thinget

og Rigsdagen bevilge dette Skib, hvad jeg efter de Forhandlinger, der ere førte, næsten antager vil ske, — kunde faae de Forbedringer ved Dreghoved Havn, som ere nødvendige nu, og som selvfølgelig i højere Grad ville være det, naar Masnedshoved Havn engang kommer. Gif vi det lollandske Jernbaneselskab til at gjøre disse Forordninger, kunde man maaste med det Samme komme til at afgjøre et gammelt Spørgsmaal — jeg tror, det staar uafgjort endnu — nemlig Spørgsmaalet om Garantien med Hensyn til Anlægget og Vedligeholdelsen af Jernbanebroen mellem Lolland og Falster. Jeg skal henstille disse Bemærkninger, og isvrigt skal jeg med Hensyn til Overfarten over over Storebelt sige, at jeg egentlig nok kan forstaa, at man foreløbig kan ønske at se Liden an; thi dersom det Tidspunkt skulde komme, da Bevillingsmyndigheden, Lovgivningsmagten vilde sige: Nu stoppe vi op mellem Korsør og Kiel — det kommer maaste hurtigere, maaste senere — da vide vi, hvad vi have, nemlig to store nye Skibe, der ligge hen, og meget Materiel. Hvad skulle vi bruge det til, hvor skulle vi flytte det hen? Maaste man, som sagt, vil tænke paa, hvorledes det udviker sig, inden man gaar til at tale Noget om Spørgsmaalet Storebelt. — Der er ganske vist paa Sjælland adskillige andre spage Punkter. Ingen kan negte, at det er en ganske besynderlig Maade at reise paa, naar man f. Ex. fra Lolland-Falster skal over Roskilde for at komme til Korsør. Enhver, der tager Kortet for sig, vil se, at det er det mest forbausende Tidspil, at man itedetfor at stikke over fra Næstved til Slagelse skal kjøre de 13 Mil. forgyæves. Noget Lignende findes for Vestjyllands Bedkommende. Der skal man over Roskilde, hvis man skal til en Station paa Veien mellem Roskilde og Skallundborg. Der er naturligvis en Lørbane nyttig i enhver Henseende. Jeg kan ikke negte, at det forekommer mig, at man kunde komme overens med det sjællandske Jernbaneselskab om at fremme et saadant Foretagende. Hele Sjælland er ikke anlagt for at skulle udmunde i Kjøbenhavn; det maa ogsaa være anlagt for at komme andetsteds i Forbindelse med hinanden. Jeg siger: for Svin, Fedekreaturer og andre saadanne Udsørgjelsartikler er Veien over Korsør-Kiel og Korsør-Libed lettere end over Kjøbenhavn. Jeg kunde nævne andre Steder, dersom jeg maatte, blandt Andet det Sted, hvor jeg er fra. I Nordsjælland er en Forlængelse af Banen fra Græsted op til Gilleleie vistnok ønskelig i mange Henseender; men maaste man ønske, at det nye System, der er bragt i Anvendelse gennem Grib Stov, skal prøves, før man gaar videre. Det kan jeg forsaavidt nok finde rimeligt; men jeg vil indrømme, at i saadanne Forhold, som en hensigtsmæssig Anvendelse af Statens Midler — jeg siger nu ikke her, at det behøver at være Statens Midler, det kan være Jernbane-